

Legal Issues Concerning the Authority of the Department of Corrections in Parole Consideration

Tanawut Wongananda

Srinakharinwirot University.

E-mail: tanawut@gs.wu.ac.th

Tanthai Sapap

Valaya Alongkorn Rajabhat University, under the Royal Patronage

E-mail: tanthai2566@gmail.com

Tossapol Muanklab

Valaya Alongkorn Rajabhat University, under the Royal Patronage

E-mail: tossapolmuanklab@gmail.com

Waralee Triprom

Valaya Alongkorn Rajabhat University, under the Royal Patronage

E-mail: waralee180946@gmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
29/04/2026	05/05/2026	22/05/2026	22/05/2026

Abstract

Background and Aims: Since the 2017 Corrections Act, Section 52(7), stipulates that the power to consider parole rests primarily with the executive branch's subcommittee, without any judicial role in reviewing or balancing the decision, despite the original sentencing being a result of court judgments, concerns have arisen regarding the principle of separation of powers, transparency in discretionary power, and public confidence in the justice system. This research aims to 1) study the legal problems concerning the executive branch's power to consider parole; 2) compare the laws and mechanisms for parole in Thailand, Germany, and France; and 3) propose ways to improve Thailand's parole law to create appropriate checks and balances mechanisms.

Research Methodology: This research employs documentary research, studying the 2017 Corrections Act, relevant Thai and foreign laws, as well as books, academic articles,

research papers, theses, court judgments, and electronic documents in both Thai and foreign languages. Content analysis was used to compare and synthesize the data.

Results: Thailand's parole system lacks clarity regarding the composition and qualifications of the subcommittee considering parole. This results in the executive branch having broad discretionary power and may open the door to interference or unfair use of discretion. At the same time, Germany and France give the judiciary a significant role in considering parole, with the courts considering information from the correctional and probation agencies. This mechanism enhances transparency and builds confidence in the justice process.

Conclusion: Thailand should amend the 2017 Corrections Act, Section 52(7), by requiring the judiciary or judges to participate as a component of the parole review committee to create checks and balances between the executive and judicial branches, which will help increase fairness, transparency, and public confidence in the Thai justice system and correctional system.

Keywords: Parole; Parole Board; Role of the Judiciary in Parole; Corrections Act

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาพักการลงโทษของกรมราชทัณฑ์

ธนาวุฒิ วงศ์อนันต์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: tanawut@g.swu.ac.th

แทนไทย สภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อีเมล: tanthai2566@gmail.com

ทศพล เหมือนกลับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อีเมล: tossapolmuanklab@gmail.com

วราลี ไตรพรหม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อีเมล: waralee180946@gmail.com

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: จากการที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52(7) กำหนดให้อำนาจการพิจารณาพักการลงโทษอยู่ภายใต้คณะกรรมการของฝ่ายบริหารเป็นหลัก โดยไม่มีบทบาทของฝ่ายตุลาการเข้ามาร่วมตรวจสอบหรือถ่วงดุล ทั้งที่การกำหนดโทษเดิมเป็นผลจากคำพิพากษาของศาล จึงก่อให้เกิดข้อกังวลเกี่ยวกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ ความโปร่งใสในการใช้ดุลพินิจ และความเชื่อมั่นของสังคมต่อกระบวนการยุติธรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาพักการลงโทษ 2) เปรียบเทียบกฎหมายและกลไกการพักการลงโทษของประเทศไทย ประเทศเยอรมนี และประเทศฝรั่งเศส และ 3) เสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษของประเทศไทยให้เกิดกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหนังสือ บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ คำพิพากษา และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ พร้อมใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อเปรียบเทียบและสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย: ระบบการพักการลงโทษของประเทศไทยยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษ ส่งผลให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจใช้ดุลพินิจอย่าง

กว้างขวางและอาจเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงหรือการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นธรรม ขณะที่ประเทศเยอรมนีและฝรั่งเศสให้อำนาจฝ่ายตุลาการเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพิจารณาพักการลงโทษ โดยศาลจะพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากหน่วยงานราชทัณฑ์และหน่วยงานคุมประพฤติ อันเป็นกลไกที่ช่วยเสริมความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม

สรุปผล: ประเทศไทยควรปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52(7) โดยกำหนดให้ฝ่ายตุลาการหรือผู้พิพากษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายตุลาการ อันจะช่วยเพิ่มความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมและระบบราชทัณฑ์ไทยมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การพักการลงโทษ; คณะกรรมการพักการลงโทษ; บทบาทของตุลาการในการพักการลงโทษ; พระราชบัญญัติราชทัณฑ์

บทนำ

การพักการลงโทษ (Parole) ถือเป็นวิธีการแก้ไขให้ผู้กระทำผิดได้กลับตัวเป็นคนดีโดยอาศัยชุมชนเป็นตัวช่วย เป็นการปล่อยตัวให้ผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำก่อนที่จะครบกำหนดโทษจำคุกภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2532) ซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ตอบแทนที่นักโทษประพฤติดีจึงถือเป็นแรงจูงใจชั้นดีในการทำให้นักโทษมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อเป็นคนดีคืนสู่สังคม (เพียว ศรีแสงทอง, 2554) ดังนั้นการพิจารณานักโทษที่สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องมีความรัดกุมและรอบคอบเป็นอย่างมาก เนื่องจากถ้ามีการปล่อยตัวนักโทษที่ไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษคืนสู่สังคม เท่ากับว่ารัฐได้มีการปล่อยภัยคุกคามคืนให้สังคมอีกครั้งโดยมิได้คำนึงถึง "ความปลอดภัยของสังคม" (Public Safety) และผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาว่านักโทษผู้ใดที่สมควรจะได้รับการพักการลงโทษคือ "คณะอนุกรรมการ" แต่ทว่า "คณะอนุกรรมการ" ตามมาตรา 52(7) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 แต่ตามมาตราดังกล่าวกำหนดไว้แต่เพียงให้คณะกรรมการราชทัณฑ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่ทำหน้าที่วินิจฉัยพักการลงโทษเท่านั้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก สัดส่วนองค์ประกอบ หรือคุณสมบัติไว้แต่อย่างใด ซึ่งในทางปฏิบัติมีแต่ฝ่ายบริหารเท่านั้นที่เป็นคณะกรรมการไม่ได้มีอำนาจจากฝ่ายตุลาการเป็นผู้ร่วมพิจารณาเลย ทั้งที่ผู้มอบการลงโทษแก่นักโทษผู้นั้นคือฝ่ายตุลาการเองซึ่งได้ทำตามหน้าอย่างถูกต้อง รอบคอบ และสุจริต ซึ่งอาจส่งผลรวบกับเสมือนว่าให้ทางหน่วยงานราชทัณฑ์มีบทบาทเหนือตุลาการ(Thaipublica, 2567) ซึ่งการที่ไม่มีหลักการถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายตุลาการจะนำไปสู่การแทรกแซงที่สามารถมีความเป็นไปได้มากกว่ายิ่งการที่ฝ่ายบริหารเป็นไปตามหลักกฎหมายมหาชนที่ต้องมีผู้ปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งจะนำไปสู่การกดขี่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชาได้ เพราะการที่จะส่งรายชื่อนักโทษผู้ใดขึ้นพิจารณาว่าจะได้รับการพัก

การลงโทษนั้นขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์(Parole Officer) การได้มาอาจได้โดยแทรกแซงของผู้มีอำนาจจากองค์กรของรัฐที่ใช้ระบบอุปถัมภ์เกื้อกูลกัน การใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมให้เจ้าหน้าที่กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ หรือการสมรู้สมร่วมคึกกับนักโทษบางรายที่มีอิทธิพลให้ตนมีสิทธิได้รับการเลื่อนชั้นนักโทษเพื่อให้ได้รับการพักการลงโทษที่เร็วมากขึ้นตาม และส่งผลให้กลายเป็นให้อำนาจฝ่ายบริหารกลับคำพิพากษาของศาลอาจเป็นการขัดต่อหลักการ"การแบ่งแยกอำนาจ" (Separation of Powers) อันเป็นการให้ฝ่ายบริหารเปลี่ยนแปลงสภาพบังคับของโทษที่ฝ่ายตุลาการกำหนดไว้ซึ่งขัดต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษา อาจส่งผลให้เกิดระบบระบบอุปถัมภ์มีการแทรกแซงให้นักโทษบางรายได้รับการพักการลงโทษอันเป็นการไม่สมควรดังเช่นกรณีของอดีตนักการเมืองผู้มีชื่อเสียงบางคน เป็นต้น ดังนั้นอำนาจในการพิจารณาการพักการลงโทษควรให้ฝ่ายตุลาการโดยมีส่วนร่วมมากขึ้น การที่มีอำนาจจากฝ่ายตุลาการเข้ามาร่วมในการพิจารณานั้นจะเข้ามาอุดช่องโหว่นี้ได้ เนื่องจากองค์กรตุลาการได้ขึ้นชื่อว่าเป็นองค์กรที่ได้รับความเคารพและยอมรับว่าเป็นองค์กรที่รักษาความยุติธรรมได้เที่ยงตรงที่สุด โดยปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรอื่น ความเป็นอิสระของตุลาการที่ไม่ขึ้นตรงต่อองค์กรใด ทำให้ปราศจากการครอบงำจากองค์กรหรือบุคคลใด

ดังนั้นวิจัยฉบับนี้จึงมีความมุ่งหมายที่จะต้องการศึกษาถึงแนวทางในการที่จำให้ มีฝ่ายตุลาการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาถึงความเหมาะสมที่มอบการพักการลงโทษให้กับนักโทษบางรายและ จากปัญหาที่มีนักโทษบางคนสังคมไม่ให้การยอมรับและมองว่าเป็นผู้ที่ไม่สมควรที่จะได้รับการพักการลงโทษซึ่งนำไปสู่ข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่ว่ามีการแทรกแซงเกิดขึ้น ทางผู้ทำวิจัยจึงมองว่าถ้ามีตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาจะช่วยทำให้สังคมมีความไว้วางใจมากขึ้นและทำให้มาตรการการพักการลงโทษมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้น

ปัญหาวิจัย

ปัจจุบันพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา52(7) นั้นขาดความชัดเจนในการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะมาเป็นคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยพักการลงโทษจึงให้อำนาจในการพิจารณานักโทษในการพักการลงโทษซึ่งจากโครงสร้างทางกฎหมายขาดสภาพบังคับในการป้องกันการแทรกแซง จากอำนาจภายนอกส่งผลมาตรการการพักการลงโทษไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขาดความยุติธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาพักการลงโทษ
- 2.เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษของประเทศไทย เยอรมนี และฝรั่งเศส

3. เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษของประเทศไทยให้เกิดกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลในการบังคับใช้กฎหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาข้อมูลโดยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยศึกษาค้นคว้าจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพักการลงโทษทั้งของไทยและของต่างประเทศ ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ กฎหมาย คำสั่ง คำวินิจฉัยของศาล วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ จากนิตยสารต่างๆ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดของสถาบันต่างๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบออนไลน์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศโดยผู้วิจัยได้เลือกประเทศเยอรมนี และประเทศฝรั่งเศสเนื่องจากเป็นประเทศต้นแบบกฎหมายระบบ Civil Law เพื่อนำมาวิเคราะห์ วิจัยเปรียบเทียบให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้เทคนิคในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการสร้างฐานข้อมูลความรู้วิเคราะห์สังเคราะห์ เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างผลของความเหมือนและแตกต่างเพื่อสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญและประมวลผลเพื่อนำมาเป็นแนวทางเพื่อที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ในส่วนเกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษของประเทศต่อไป

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัญหาทางกฎหมายของอำนาจพิจารณาลงโทษในการพักการลงโทษของกรมราชทัณฑ์ มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาพักการลงโทษ เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษของประเทศไทย เยอรมนี และฝรั่งเศส และเพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษของประเทศไทยให้เกิดกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลในการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลได้ค้นพบผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรียงตามหัวข้อดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาพักการลงโทษ

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52(7) ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการที่พิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ กำหนดไว้แต่เพียงคณะกรรมการราชทัณฑ์ มีอำนาจในการตั้งอนุกรรมการทำหน้าที่วินิจฉัยโทษเท่านั้น ไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก สัดส่วนตัว หรือคุณสมบัติของผู้ที่มาเป็นคณะกรรมการ จึงทำให้เกิด ปัญหาการใช้อำนาจดุลพินิจของฝ่ายบริหารเป็นปัญหาหลักของระบบการพักโทษโดยฝ่ายบริหาร มีอำนาจในการใช้ “ดุลพินิจ” อย่างกว้างขวางโดยไม่มีระบบตรวจสอบที่รัดกุม แม้จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การ

พิจารณานักโทษที่สมควรในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 แต่ในทางปฏิบัติ การตัดสินใจมักขึ้นอยู่กับความเห็นส่วนตัวของผู้มีอำนาจ เช่น การเห็นชอบรายชื่อผู้ต้องขังที่สมควรได้รับการพักโทษในแต่ละรอบปัญหานี้เปิดช่องให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบ หรือการแทรกแซงทางการเมือง โดยเฉพาะในกรณีผู้ต้องขังคดีสำคัญหรือคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล จึงทำให้สังคมตั้งคำถามถึงความเป็นกลางของกระบวนการพักโทษ ส่งผลให้มาตรการพักการลงโทษ ที่ควรเป็นเครื่องมือฟื้นฟูคนกลับสู่สังคมเพื่อเป็นการตอบแทนความดีแก่นักโทษ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2566) กลายเป็นเรื่องที่ประชาชนมองด้วยความระแวง ปัญหาขาดการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายตุลาการเนื่องจากกระบวนการพักการลงโทษของประเทศไทย อำนาจนั้นตกอยู่กับฝ่ายบริหารคือราชทัณฑ์

2 เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษของประเทศไทย เยอรมนี และฝรั่งเศส

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบระบบการพักการลงโทษของประเทศไทยกับต่างประเทศ

เช่น ประเทศเยอรมนี (Federal Office of Justice, 2026) และประเทศฝรั่งเศส (University of Cambridge Fellow of Selwyn College) เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงระบบการพักโทษของไทยให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้นพบว่าทั้งสองประเทศให้ศาลหรือตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาการพักการลงโทษโดยแยกวิเคราะห์ผลเปรียบเทียบได้ตารางที่ปรากฏภายุดังนี้
(Legislationline. 2023; France. (n.d.).

หัวข้อ	ประเทศเยอรมนี	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศไทย
อำนาจในการพิจารณาการพักการโทษ	ธรรมนูญศาล มาตรา 78a (1) ผู้พิพากษาเป็น ผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งพักการ ลงโทษเมื่อตัดสินคดี	ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 132-44 และ 132-45 ผู้พิพากษาเป็นผู้พิจารณาและ กำหนดเงื่อนไขในการพักโทษ (Sursis probatoire)	มาตรา52 และ 53 พระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560กรรมการของกรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานจากกระทรวงยุติธรรมหลักในการพิจารณา ซึ่งจะพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ต้องขังและความเหมาะสมตามเงื่อนไขที่กำหนด
โทษที่เข้าหลักเกณฑ์การพักการลงโทษ	โทษจำพวกจำคุกไม่เกิน 2 ปี ศาลอาจมีคำสั่งให้รอลงอาญา	โทษในคดีลหุโทษทั้งหมด	โทษทั้งหมด เนื่องจากกรมราชทัณฑ์ไม่ได้มีการแบ่งประเภทโทษว่าเป็นโทษหนักหรือโทษเบา แต่เป็นการพิจารณาพฤติกรรมของนักโทษเมื่ออยู่ภายในเรือนจำ

หัวข้อ	ประเทศเยอรมนี	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศไทย
	หรือคดีทำร้ายร่างกายเบา หรือคดียาเสพติด เช่น มี ยาเสพติดไว้ในครอบครอง เพียงเล็กน้อย หรือคดี ละเมิดกฎหมายอื่นๆ เช่น คดีละเมิดกฎหมายจราจร แต่ไม่ถึงขั้นมีผู้เสียชีวิต		ทั้งหมด โดยไม่ได้พิจารณา ความผิดของนักโทษ ประกอบด้วยเลยแม้แต่น้อย
โทษจำคุกที่ นักโทษควร ได้รับการพัก การโทษ	มาตรา 57(1)1 ประมวล กฎหมายอาญา ศาลอาจมี คำสั่งให้พักการลงโทษเมื่อ นักโทษจำคุกมาแล้ว 2 ใน 3 ของโทษทั้งหมด	มาตรา 729 ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ศาลอาจมี คำสั่ง พักการลงโทษ นักโทษซึ่งรับโทษ มาแล้วครึ่งหนึ่ง ขอ โทษทั้งหมด	มาตรา 52(7) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 พักการลงโทษ เมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษ มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือ 1 ใน 3 ของกำหนด โทษตามหมายศาลใน ขณะนั้น
ผลกระทบ เมื่อกระทำ ความผิดซ้ำ	ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56f และ 46หากผู้ ถูกพักการลงโทษกระทำ ผิดซ้ำในช่วงระยะเวลาที่ กำหนด ศาลอาจสั่งให้รับ โทษจำคุก ทั้งหมดที่พัก โทษไว้	มาตรา 132-48 และ 132-49 ประมวล กฎหมายอาญาหากผู้ ถูกพักการลงโทษ กระทำความผิดซ้ำหรือ ผิดเงื่อนไข ผู้พิพากษา สามารถสั่งเพิกถอน การพักโทษบางส่วน หรือทั้งหมดได้	มาตรา 53 พระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560มาตรา 92 ประมวลกฎหมายอาญา หากผู้ถูกพักการลงโทษ กระทำผิดเงื่อนไข คณะกรรมการพักการลงโทษ จะพิจารณายกเลิกการพัก โทษและต้องกลับมารับโทษ ส่วนที่เหลือ หรือเพิ่มโทษ 1 ใน 3 ของโทษนั้น

หลักฐานจากประเทศเยอรมนีศาลจะการพิจารณาพักการลงโทษนั้นศาลจะต้องพิจารณาถึง
ประโยชน์ทางด้านความมั่นคงความปลอดภัยของสังคม ว่าการปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษนั้นจะมี
ความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (Federal Office of Justice, 2026) ตามรายงานของ Statistisches
Bundesamt ปี 2024 พบว่า มีเพียงประมาณ 43.5 %จากจำนวนผู้รอลงอาญาราว 164,000 คน ของผู้

ถูกพิพากษาจำคุกไม่เกิน 2 ปี ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ ทำลายทรัพย์สิน ฉ้อโกง หรือคดีทำร้ายร่างกายเบา หรือคดีละเมิดกฎหมายอื่นๆ เช่น คดีละเมิดกฎหมายจราจรแต่ไม่ถึงขั้นมีผู้เสียชีวิต เท่านั้นที่ได้รับ “การพักโทษภายใต้การคุมประพฤติ” (Strafaußsetzung zur Bewährung) ส่วนที่เหลือจะต้องรับโทษจำคุกเต็มจำนวน เว้นแต่จะผ่านกระบวนการพิจารณาพิเศษของศาล แต่ไม่รวมถึงที่เป็นนักโทษผู้กระทำความผิดร้ายแรงในคดีอุกฉกรรจ์ต่างๆ นักโทษเหล่านี้คือนักโทษประเภทที่จะไม่ได้รับการพักการลงโทษเลย กล่าวคือ ประเทศเยอรมนีได้แยกกลุ่มนักโทษเป็น 2 กลุ่ม ผู้ถูกพิพากษาจำคุกไม่เกิน 2 ปี ศาลให้พักการลงอาญา กับผู้ต้องขัง ทำให้ตัวเลขจากรายงานการได้รับการพักการลงโทษมีจำนวนมาก แต่ตัวเลขเหล่านั้นมาจากกลุ่มผู้ถูกพิพากษาจำคุกไม่เกิน 2 ปีเพียงอย่างเดียวของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งให้อำนาจศาลผู้กำกับการบังคับโทษ (juge de l'application des peines) เป็นผู้พิจารณาตัดสินรายบุคคล พบว่าปี 2566 มีเพียงประมาณ 47 % ของการปล่อยตัวทั้งหมด ที่เป็นผลจาก “aménagement de peine” หรือการพักโทษภายใต้เงื่อนไข จากทั้งหมดจำนวน 75,000 คน เช่น การกักขังในบ้าน การทำงานบริการสังคม หรือการปล่อยภายใต้ระบบติดตามด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งต้องผ่านคำสั่งของศาลทุกกรณี จากผู้กระทำความผิดในคดีลหุโทษเท่านั้น ผู้ทำผิดร้ายแรงจะ ไม่ได้รับการพักการลงโทษใดๆ เช่นเดียวกับประเทศเยอรมนี ในทางตรงกันข้าม ประเทศที่ให้อำนาจการพักโทษอยู่ในมือฝ่ายบริหาร เช่น ประเทศไทยมีสัดส่วนของผู้ได้รับการพักโทษสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากกระบวนการพิจารณามีความยืดหยุ่นกว่า และมักดำเนินการโดยกรมราชทัณฑ์ภายใต้นโยบายของกระทรวงยุติธรรม โดยในปี 2566 กรมราชทัณฑ์รายงานว่า มีผู้ได้รับการพักโทษจำนวนประมาณ 30,000 คนจากผู้ต้องขังทั้งหมดราว 240,000 คน จากทั่วประเทศ หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 13 – 15 % ของผู้ต้องขังทั้งหมดต่อปี ซึ่งถือว่าสูงกว่าหลายประเทศในยุโรป ทั้งนี้เพราะไทยใช้หลักเกณฑ์ที่พิจารณาจากพฤติกรรม ความประพฤติระหว่างจำคุก และระยะเวลาที่รับโทษแล้ว มากกว่าการพิจารณาโดยศาลแบบรายบุคคล อย่างไรก็ตามในข้อเท็จจริง บางมุมสัดส่วนที่สูงกว่าต่างประเทศนี้ ประเทศไทยได้นำนโยบายการลดความแออัดในเรือนจำมากกว่าที่จะให้ความสำคัญสอดคล้องระหว่างผลและวัตถุประสงค์ ดังนั้นจะผลการศึกษาเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ปัญหาที่แท้จริงของการพักการลงโทษนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษเป็นหลัก แต่สิ่งที่สำคัญจริง ๆ อยู่ที่ อำนาจในการพิจารณาให้พักการลงโทษ ว่าอยู่ในมือของใคร มีลักษณะและขอบเขตอย่างไร รวมถึงวิธีที่อำนาจนั้นถูกนิยามและตีความ อำนาจนี้มีผลโดยตรงต่อความยุติธรรมและความเสมอภาคในการพิจารณาต่อ นักโทษแต่ละราย เพราะเมื่ออำนาจในการตัดสินใจถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานใดเพียงฝ่ายเดียว โดยขาดมาตรการถ่วงดุลหรือกรอบหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ก็อาจทำให้การใช้ดุลพินิจนั้นเกิดความไม่สอดคล้อง หรือไม่เท่าเทียมกันระหว่างนักโทษ ส่งผลให้การพักการลงโทษไม่ได้สะท้อนถึงความเหมาะสมของกรณีแต่ละราย

3 เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษของประเทศไทยให้เกิด
กลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลในการบังคับใช้กฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่าในปัจจุบัน การพักการลงโทษในประเทศไทยอยู่ภายใต้อำนาจการพิจารณา
ของฝ่ายบริหาร โดยมีกรมราชทัณฑ์และกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสนอและ
ตัดสินใจอนุญาตให้ผู้ต้องขังได้รับการพักการลงโทษ ซึ่งระบบดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนการ
ฟื้นฟูนักโทษแต่ขาดกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลในเรือนจำ อย่างไรก็ตาม การให้อำนาจฝ่าย
บริหารโดยตรงในการพิจารณาการพักโทษนั้น ได้ก่อให้เกิดข้อกังวล เนื่องจากการพักการลงโทษถือเป็น
การเปลี่ยนแปลงผลของคำพิพากษาที่ศาลได้มีคำตัดสินไปแล้ว ซึ่งตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ
ควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายตุลาการในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษอาญา เมื่ออำนาจ
ดังกล่าวอยู่ในมือของฝ่ายบริหารเพียงฝ่ายเดียว อาจทำให้การใช้ดุลพินิจไม่สอดคล้องกับหลักความ
ยุติธรรม เกิดปัญหาการเลือกปฏิบัติ การใช้เส้นสาย หรือการเมืองเข้ามาแทรกแซง อีกทั้งยังทำให้
ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อระบบราชทัณฑ์และกระบวนการยุติธรรมโดยรวม ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญ
ที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้โดยนำหลักการถ่วงดุลอำนาจ มาใช้ในกระบวนการ
พักการลงโทษ หลักการนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตยที่เน้นการแบ่งแยกอำนาจระหว่าง
ฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ เพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป โดยในการพักการ
ลงโทษ ควรจัดให้มีระบบที่ฝ่ายตุลาการเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบและร่วมตัดสินใจ แทนที่จะ
ปล่อยให้ฝ่ายบริหารแต่เพียงฝ่ายเดียว แนวทางนี้อาจเริ่มจากการให้ศาลมีอำนาจ
พิจารณาการพักการลงโทษร่วมกับฝ่ายบริหาร โดยพิจารณาจากรายงานของกรมราชทัณฑ์ หน่วยงาน
คุมประพฤติ และพฤติกรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำ เพื่อให้การตัดสินใจมีความเป็นกลางและยึดหลัก
ความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการลดความเสี่ยงในการใช้อำนาจโดยมิชอบ และเพิ่มความ
โปร่งใสในขั้นตอนการพิจารณา ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานกระบวนการพักโทษให้สอดคล้องหลักสิทธิ
มนุษยชนที่เป็นสากล เมื่อพิจารณาระบบต่างประเทศจะพบว่า หลายประเทศได้ใช้แนวทางการถ่วงดุล
อำนาจดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ประเทศเยอรมนี ซึ่งให้อำนาจการพักการลงโทษอยู่ภายใต้
ความรับผิดชอบของศาล โดยเฉพาะศาลคดีอาญา (Strafvollstreckungskammer) ซึ่งทำหน้าที่
พิจารณาการบังคับโทษและการพักโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน มาตรา 57 การพิจารณา
จะอาศัยรายงานจากเจ้าหน้าที่เรือนจำ นักสังคมสงเคราะห์ และหน่วยงานคุมประพฤติ เพื่อให้มั่นใจว่า
ผู้ต้องขังมีความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมอย่างปลอดภัย ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสก็มีระบบคล้ายคลึง
กัน โดยให้ศาลฝ่ายบังคับโทษ (Juge de l'application des peines – JAP) เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณา
เรื่องการพักการลงโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสมาตรา 730-3 ซึ่งศาลจะรับฟังข้อมูลจาก
กรมราชทัณฑ์ หน่วยงานฟื้นฟูผู้ต้องขัง (SPIP) และรายงานทางจิตวิทยา ก่อนตัดสินใจ การให้ศาลมี

อำนาจในลักษณะนี้ทำให้ระบบมีความโปร่งใส มีหลักเกณฑ์ และได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน เพราะศาลเป็นสถาบันที่เป็นอิสระจากการเมืองและผลประโยชน์ใด ๆ จึงสามารถตัดสินบนพื้นฐานของข้อมูล และหลักความยุติธรรมอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยเห็นว่าประเทศไทยจึงควรนำแนวทางการให้ฝ่ายตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมในการพักการลงโทษ จะเป็นการปรับปรุงระบบราชทัณฑ์ให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น การมีศาลเข้ามากำกับจะช่วยให้การตัดสินใจพักโทษเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกันทุกกรณี ไม่เลือกปฏิบัติ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังช่วยลดแรงกดดันทางการเมืองที่อาจแทรกซึมเข้าสู่กระบวนการบริหารราชทัณฑ์ การปรับระบบดังกล่าวยังเป็นการยกระดับมาตรฐานของกระบวนการยุติธรรมไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ยังทำให้การพักการลงโทษกลายเป็นกระบวนการที่เน้น “การแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดคืนคนดีสู่สังคมอย่างมีคุณภาพและทำให้เกิดสังคมเกิดความสมดุลอย่างแท้จริง” (ปฐมวดี ปัทมโรจน์, 2553) มากกว่าการให้สิทธิพิเศษแก่บางคน โดยขาดเหตุผลอันสมควร เมื่อระบบการพักโทษอยู่ภายใต้การตรวจสอบของศาล ประชาชนย่อมเกิดความเชื่อมั่นต่อความยุติธรรม และระบบราชทัณฑ์ของไทยก็จะก้าวไปสู่ทิศทางที่โปร่งใส มีมาตรฐาน และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัญหาทางกฎหมายของอำนาจพิจารณานักโทษในการพักการลงโทษของกรมราชทัณฑ์ จากการสรุปผลการดำเนินการวิจัยได้ครบทุกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หากวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาพักการลงโทษ

อำนาจในการพิจารณาการพักการลงโทษของนักโทษจากคณะกรรมการการพักการลงโทษ ตามมาตรา 52(7) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มาจากฝ่ายบริหารเพียงอำนาจเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้มีอำนาจ ทั้งที่ผู้ที่กำหนดโทษนั้นเป็นคำพิพากษาของศาล ทางผู้วิจัยมองว่าเป็นการกลับคำพิพากษาที่ไม่เป็นธรรม และเป็นช่องว่างให้มีการได้รับการพักการลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษของประเทศไทย เยอรมนี และฝรั่งเศส

การเปรียบเทียบกับกฎหมายจากประเทศเยอรมันในส่วนของประมวลกฎหมายอาญา เยอรมัน และ ประมวลวิธีพิจารณาความอาญาประเทศฝรั่งเศส ผลการศึกษาพบว่าจากการพิจารณาเปรียบเทียบ พบว่าทั้งสองประเทศเป็นประเทศที่ให้อำนาจฝ่ายตุลาการ เป็นคณะกรรมการตัดสินและมี

อำนาจในการบังคับโทษ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดโทษ พักการลงโทษ ลดโทษจากการศึกษาทางแนวคิดและทฤษฎีจากบทความวารสาร ของระบบการพักการลงโทษที่มีทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ สามารถกล่าวได้ว่าการดำเนินการการพักการลงโทษต่างก็มีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกันไปตามสถานะบทบาทของแต่ละฝ่ายดังนี้

การพักการลงโทษโดยฝ่ายบริหาร มีข้อดีตรงที่หน่วยงานราชทัณฑ์เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลนักโทษโดยตรงตลอดระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์สามารถสังเกตพฤติกรรม ความประพฤติดี ความตั้งใจกลับตัว รวมทั้งความพยายามในการศึกษาหาความรู้และฝึกอาชีพของนักโทษได้อย่างใกล้ชิด จึงมีข้อมูลจริงเกี่ยวกับตัวนักโทษเพื่อประกอบการพิจารณาได้อย่างรอบด้าน การตัดสินใจพักโทษจึงมีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับพฤติกรรมที่แท้จริงของนักโทษ บุคลากรของเรือนจำมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทัณฑวิทยา ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เจ้าหน้าที่เหล่านี้เข้าใจลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของนักโทษได้ดีกว่าฝ่ายอื่น การพิจารณาพักโทษโดยผู้เชี่ยวชาญจึงช่วยให้สามารถคัดเลือกนักโทษที่มีความพร้อมกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกที่ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังตั้งใจประพฤติตนดีและพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีโอกาสได้รับการพักโทษในอนาคต แต่มีข้อเสีย คือ การพิจารณาพักการลงโทษโดยฝ่ายบริหารมักให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของนักโทษภายในเรือนจำเป็นหลัก โดยไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษที่ศาลกำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ทำให้บางครั้งการพักโทษอาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของคำพิพากษาเดิม เช่น การลงโทษเพื่อให้เกิดการยับยั้งหรือป้องปรามผู้กระทำผิด การพิจารณาเช่นนี้อาจทำให้เกิดข้อสงสัยถึงความเหมาะสมและความเป็นธรรมของกระบวนการพักโทษ ซึ่งการพักการลงโทษโดยฝ่ายบริหารถูกวิพากษ์ว่าเป็นการลวงล้าอำนาจตุลาการ เพราะโทษที่ศาลกำหนดเป็นผลจากการพิจารณาโดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระ การที่ฝ่ายบริหารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายการเมืองเข้ามาเปลี่ยนแปลงโทษดังกล่าว อาจกระทบต่อความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษาและหลักการแบ่งแยกอำนาจ อีกทั้งอาจเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงหรือใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบยุติธรรมโดยรวม

การพักการลงโทษโดยฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วม มีข้อดีคือการให้ศาลเป็นผู้พิจารณาพักการลงโทษ ถือเป็นการให้องค์กรที่กำหนดโทษตั้งแต่ต้นเป็นผู้พิจารณาแก้ไขโทษด้วยตนเอง เมื่อพฤติกรรมของนักโทษเปลี่ยนแปลงไป การตัดสินใจโดยศาลจึงมีความเหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของคำพิพากษาเดิม อีกทั้งยังช่วยให้การพักโทษอยู่ภายใต้หลักกฎหมายอย่างชัดเจน ศาลเป็นองค์กรที่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการลงโทษแต่ละคดี เช่น เพื่อฟื้นฟูนักโทษหรือป้องกันสังคม จึงสามารถพิจารณาพักโทษได้อย่างรอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมายของการลงโทษในชั้นต้น ทำให้การพักโทษมีความเหมาะสมทั้งต่อผู้กระทำผิดและสังคมโดยรวม ศาลเป็นองค์กรอิสระ มีหลักประกันความเป็นกลาง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ การพักการลงโทษโดยศาลจึงมีความ

ยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหาร อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและผู้เสียหายว่าการตัดสินใจเป็นไปอย่างเป็นธรรม เนื่องจากศาลไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารเรือนจำ จึงไม่จำเป็นต้องนำปัญหามาใน เช่น นักโทษ ล้นเรือนจำ หรือข้อจำกัดด้านงบประมาณ มาประกอบการพิจารณา ศาลสามารถตัดสินใจโดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของนักโทษและสังคมเป็นหลัก ส่งผลให้การพักโทษมีความเป็นอิสระและยุติธรรมมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็มีข้อเสีย คือ ศาลไม่ใช่หน่วยงานที่ใกล้ชิดกับนักโทษโดยตรง จึงขาดข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม และความเปลี่ยนแปลงของนักโทษในระหว่างรับโทษ การพิจารณาพักโทษอาจไม่สะท้อนถึงความตั้งใจ กลับตัวหรือศักยภาพของนักโทษในการใช้ชีวิตอย่างปกติในสังคมภายนอก อีกทั้งอาจเกิดความ คลาดเคลื่อนในการประเมินข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักโทษได้ ศาลมีความเชี่ยวชาญด้านการตีความ กฎหมายมากกว่าการประเมินพฤติกรรมของนักโทษ ซึ่งเป็นเรื่องของทนายความ ทำให้ขาดเครื่องมือหรือ แนวทางในการวิเคราะห์ด้านจิตวิทยาและสังคม การพิจารณาพักโทษจึงอาจไม่ครอบคลุมทุกมิติของการ แก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง และอาจขาดความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ ประกอบกับประเด็น "ความล่าช้า" หากให้ ศาลเข้ามามีส่วนร่วม ศาลไทยมีความพร้อมด้านบุคลากรเพียงพอสำหรับการพิจารณาคุณสมบัติของ นักโทษรายบุคคล

แนวทางปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพักการลงโทษของประเทศไทยให้เกิดกลไกการตรวจสอบ และถ่วงดุลในการบังคับใช้กฎหมาย

ประเทศไทยจึงควรนำแนวทางการให้ฝ่ายตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักโทษ เพื่อร่วมพิจารณาและเป็นการกำกับจะช่วยให้การตัดสินใจพักโทษ เป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกันทุกกรณี ไม่เลือกปฏิบัติ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้มีการแก้ไข มาตรา 52(7) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 โดยกำหนด คุณสมบัติเกี่ยวกับคณะอนุกรรมการที่จะพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษให้มีฝ่ายตุลาการเข้าไปเป็น ส่วนหนึ่งขององค์ประกอบเพื่อเป็นการลดการแทรกแซงจากอำนาจภายนอก และเพื่อให้ฝ่ายตุลาการซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณากำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดนั้นในชั้นการพิจารณาพิพากษาคดีได้เป็นผู้ตัดสินใจร่วม ในการพักการลงโทษซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนโทษนั้นเองในภายหลังได้

นอกจากนี้ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจควรมีการศึกษาถึงกรณีความเป็นไปได้ที่จะมี "ศาลชำนาญ พิเศษ" หรือ "ผู้พิพากษาฝ่ายบังคับโทษ" เหมือนประเทศฝรั่งเศสเพื่อให้เกิดการทำงานเชิงรุก ไม่ใช่เพียง แค่ให้ผู้พิพากษาไปนั่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของฝ่ายบริหารเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล. (2532). *การคุมประพฤติและการพักการลงโทษ*. นิติบรรณการ. ตรวจพบรายการหนังสือในห้องสมุดศาลยุติธรรม
- ปฐมาวดี ปัทมโรจน์. (2553). *ตัวแบบการพักการลงโทษที่เหมาะสมกับประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล].
- เพียว ศรีแสงทอง. (2554). *การลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำผิด (Punishment and correction)* (พิมพ์ครั้งที่ 1). จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. (2566). *อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). วิญญูชน.
- Federal Ministry of Justice. (2026). *Courts Constitution Act (Gerichtsverfassungsgesetz – GVG)*. Retrieved May 22, 2026, from https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gvg/englisch_gvg.html
- Federal Ministry of Justice. (2026). *German Criminal Code (Strafgesetzbuch – StGB)*. Retrieved May 22, 2026, from https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html
- France. (n.d.). *Code of criminal procedure* (Art. 712-6). Retrieved May 22, 2026, from https://legislationline.org/sites/default/files/2023-10/France_Code_of_criminal_procedure_EN.pdf
- Legislationline. (2023). *French Code of criminal procedure* (English version). https://legislationline.org/sites/default/files/2023-10/France_Code_of_criminal_procedure_EN.pdf
- ThaiPublica. (2567, 18 เมษายน). จาก “นักโทษล้นคุก” ถึงวิกฤติหลักนิติธรรม กับ “ปริญญา เทวานฤมิตรกุล”. <https://thaipublica.org/2024/04/rule-of-law-crisis/>